

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระพุทธรูป

ตามคติชาวล้านนา

294.3437
อ 174 พ
2558
ฉบับ 2

อรุณรัตน์ วิเชียรເມີນາ

สารบัญ

เรื่อง คำนิยม คำนำ	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
อันลงส์ลร้างพระพุทธรูป.....	๕
คำอธิษฐานและความปรารถนาของผู้สร้างพระพุทธรูป.....	๙
การใช้ประโยชน์จากพระพุทธรูปที่สร้าง.....	๑๒
เทคนิคการสร้างพระพุทธรูป.....	๑๗
วัสดุที่ใช้สร้างพระพุทธรูป.....	๑๕
บทที่ ๒ การจำแนกพระพุทธรูปตามคติของชาวล้านนา.....	๒๑
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อจากความเชื่อ.....	๒๑
พระรอด.....	๒๔
พระคง (พระออยุคคง).....	๓๐
พระเจ้าฝน หรือ พระเจ้าฝนแสนท่า.....	๓๙
พระเจ้าหันใจ.....	๓๖
พระเจ้าปุ่นพญา (พระสังกัจจายน์)	๔๐
พระอุปคุต.....	๔๘
พระเจ้าคุ่อย.....	๔๕
พระเจ้ายาหา.....	๔๕
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อจากวัสดุที่ใช้สร้าง	๔๙
พระเจ้าไม้.....	๔๙

พระแก่นจันทน์	๕๑
พระเจ้าสะเลียนหวาน	๕๔
พระแก้ว	๖๗
พระศิลา	๗๑
พระเจ้าทองทิพย์	๗๕
พระเจ้างาข้าง	๗๘
พระบูรณะ	๘๐
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามพุทธลักษณะ	๘๙
พระสิงห์	๙๗
พระเจ้าอมลีน	๙๗
พระเจ้านั่งดิน	๙๙
พระเจ้านั่งโก่น	๙๙
พระเจ้าแดง	๙๙
พระเจ้าแบ้งคุม	๙๔
พระเจ้าฉันลมอ	๙๗
พระเจ้าอมเหมี้ยง	๙๔
พระบิน	๑๐๐
พระนอน	๑๐๑
พระเจ้าตาเขียว	๑๐๔
พระเจ้าสองฝี	๑๐๕
พระเจ้ายาว	๑๐๖
พระเจ้าขี้ขา ก	๑๐๗
พระเจ้าขี้อาย	๑๐๙

พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามขนาด	๑๑๐
พระเจ้าตนหลวง	๑๑๐
พระเจ้าองค์น้อย	๑๑๒
พระอัฏฐารஸ	๑๑๔
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามน้ำหนัก	๑๑๕
· พระเจ้าเก้าตื๊อ	๑๑๖
พระเจ้าล้านทอง	๑๑๗
· พระเจ้าแสนทอง	๑๒๑
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อตามพระนามกษัตริย์	๑๒๗
พระเจ้าค่าคิง	๑๒๗
พระเมืองรายเจ้า	๑๒๖
พระเจ้ากีอนາ	๑๒๕
พระเจ้าแสนเมืองมา	๑๒๙
พระเจ้าศรีบุญเรือง	๑๓๐
พระพุทธรูปที่ได้ชื่อจากเทคนิคการสร้าง	๑๓๒
พระเจ้าแสนแล้ว	๑๓๒
พระหลุบหรือพระหุ่ม	๑๓๕
พระเจ้าตอกสาน	๑๓๖
พระเจ้ามูก	๑๓๗
พระเจ้าพร้าໄຕ	๑๔๑
พระແພງ	๑๔๒
พระพิมพ์	๑๔๓
บทที่ ๘ ความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธรูป	๑๔๕
อาณิสงส์สร้างพระพุทธรูป	๑๔๖

พระพุทธรูปมิชิวิตเหมือนคนทั่วไป.....	๑๔๗
ข้าวพระเจ้าและข้าวพระเจ้าหลวง	๑๔๗
หลังหิ้งไฟพระเจ้า.....	๑๔๘
เทื่อ (เหงื่อ) พระเจ้า.....	๑๔๙
พระเจ้าให้.....	๑๔๙
ล้างหน้าและลีฟันพระเจ้า.....	๑๕๐
พระพุทธรูปบันดาลให้ฝันตก.....	๑๕๐
ประเพณีที่เกิดจากความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธรูป.....	๑๕๑
ลงน้ำพระเจ้า.....	๑๕๑
บวชพระเจ้า.....	๑๕๒
 บทที่ ๔ พระพุทธรูปกับทุนของชุมชน.....	๑๕๗
ที่ดินและที่นาของพระพุทธรูป.....	๑๕๙
ตัวอย่างที่ดินของพระพุทธรูป.....	๑๖๐
ตัวอย่างที่นาของพระพุทธรูป.....	๑๖๐
สวนมากและสวนป่าของพระพุทธรูป.....	๑๖๒
ตัวอย่างสวนมากของพระพุทธรูป.....	๑๖๒
ตัวอย่างสวนป่าของพระพุทธรูป.....	๑๖๓
หมู่บ้านและบ้านของพระพุทธรูป.....	๑๖๔
ตัวอย่างหมู่บ้านของพระพุทธรูป.....	๑๖๔
ตัวอย่างบ้านของพระพุทธรูป.....	๑๖๗
น้ำมันของพระพุทธรูป.....	๑๖๘
ตัวอย่างน้ำมันของพระพุทธรูป.....	๑๖๙

เกินหรือภายในปูนของพระพุทธรูป.....	๑๗๐
ตัวอย่างเกินหรือภายในปูนของพระพุทธรูป.....	๑๗๑
เงินและกรณีการยืมเงินของพระพุทธรูป.....	๑๗๒
ตัวอย่างการยืมเงินของพระพุทธรูป.....	๑๗๓
ข้าหาลของพระพุทธรูป.....	๑๗๔
ตัวอย่างข้าหาลของพระพุทธรูป.....	๑๗๕
การจัดการทุนของชุมชน : กรณีทุนที่เป็นของ พระพุทธรูป	๑๘๐
บทที่ ๕ ข้อคิดใหม่เรื่องพระสิงห์เมืองเชียงใหม่.....	๑๘๑
ที่มาของชื่อพระสิงห์.....	๑๘๑
“พระสิงห์” มาจากคำว่า “สิง” คำไทยโบราณ?.....	๑๘๑
วัดลีเชียงพระ หรือ วัดพระสิงห์.....	๑๘๒
ความสัมพันธ์ระหว่างพระสิงห์และผู้สิงเมือง.....	๑๙๒
แกะรอยปราสาทสร้อยสิงห์สองในวัดพระสิงห์.....	๑๙๔
พระสิงห์แปลงพระพุทธรูป “พระสิง” เป็น “พระสิงห์” และ “พระพุทธสิงหิงค์”.....	๒๐๑
ความสำคัญของพระสิงห์.....	๒๐๕
พระสิงห์กับ “ชุราตุ” ของคนเกิดปีมะโรง.....	๒๐๕
พระสิงห์กับความอุดมสมบูรณ์ของบ้านเมือง.....	๒๐๗
พระสิงห์กับการป้องกันเมืองเชียงใหม่.....	๒๐๙
พระสิงห์คือพระคู่บ้านคู่เมืองเชียงใหม่.....	๒๑๐
พระสิงห์กับประเพณีที่สูญหายไป.....	๒๑๗
พิธีอันน้ำพระพิพัฒน์สัตยา.....	๒๑๗

พิธีบุชาพระสิงห์ ๗ วัน ๗ คืน.....	๒๔๕
ลงมาราพระสิงห์เจ้า.....	๒๔๙
ผ้าบ้านต์พระสิงห์.....	๒๕๐
พุทธลักษณะของพระสิงห์.....	๒๕๑
ภาคผนวก	๒๕๗
อานิสงส์สร้างพระเจ้า ฉบับวัดศรีสุพรรณ	
อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	๒๖๘
สำเนาไมโครฟิล์มคัมภีร์ใบลาน เรื่อง อานิสงส์สร้างพระเจ้า	
ต้นฉบับวัดศรีสุพรรณ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา.....	๒๔๙
บรรณานุกรม	๒๕๙
ประวัติผู้เขียน	๒๖๑